

BESLUT

2022-10-03 Dnr: 22/01569

SAKEN

Agenda, SVT2, 2022-05-08, inslag i partiledardebatt; fråga om opartiskhet

BESLUT

Inslaget fälls. Det strider mot kravet på opartiskhet.

FÖRELÄGGANDE

Sveriges Television AB ska på lämpligt sätt offentliggöra nämndens beslut.

PROGRAMMET

I programmet diskuterade partiledare flera olika tematiska områden så som pensioner, Nato med mera. Inledningsvis i programmet presenterade programledarna vilka ämnen och frågor som skulle debatteras. De olika ämnena presenterades också med en bild. Ämnet integrationen presenterades med en bild på två brinnande polisbussar och en skylt med texten "Integrationen". Samtidigt sades följande av en programledare.

Efter påskens våldsamma upplopp med nära tvåhundra skadade poliser, brända och kapade polisbilar, vad behöver göras för att det inte ska hända igen?

Senare sa samma programledare "Men vi ska börja med integrationen" varpå Sverigedemokraternas partiledare och ett av Miljöpartiets språkrör bjöds in till en så kallad duell. I bakgrunden av studion visades samtidigt en skylt med texten "Integrationen". Därefter visades grafik med texten "Upplopp under påskhelgen" och "Utsatta områden", samtidigt som följande sades av en andra programledare.

Den islamfientlige politikern [namn]:s planer på att bränna koranen ledde till mycket våldsamma upplopp i sex svenska städer. [Namn] hade sökt demonstrationstillstånd i utsatta områden. Och enligt polisen finns det 61 sådana områden i Sverige. Där påverkar kriminella lokalsamhället, många är födda utomlands, arbetslösheten är hög och färre ungdomar klarar grundskolan. [Namn språkrör], vad kan samhället göra för att förbättra integrationen och förhindra att sådana här våldsamma kravaller uppstår igen?

Därefter följde en debatt mellan språkröret för Miljöpartiet och Sverigedemokraternas partiledare och senare deltog även övriga partiledare i debatten.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna är i huvudsak kritiska till den bild som visades i samband med skylten med texten "Integrationen". Bildvalet var problematiskt eftersom det felaktigt kopplade samman integration med upplopp. Bildvalet gav intrycket av att Sveriges Television AB (SVT) ställer sig bakom ett högerpopulistiskt narrativ som målar upp invandring som förknippat med problem och våldsamheter. En anmälare anser också att inslaget som helhet följde detta narrativ genom att handla om upplopp snarare än integration, vilket anmälaren anser är kränkande gentemot invandrare.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SVT anser att inslaget överensstämmer med kravet på opartiskhet och anför följande.

Integration är ett av flera breda ämnen som ofta återkommer i SVT:s partiledardebatter, och som får olika fokus beroende på aktualitet. Det aktuella avsnittet av *Agenda* sändes tre veckor efter de så kallade påskupploppen. Så väl nyhetsrapportering som debatt hade varit massiv och många politiker, oavsett partitillhörighet, hade på olika sätt kopplat ihop upploppen med integrationsfrågan. Som exempel kan nämnas att statsminister Magdalena Andersson inledde en pressträff den 28 april, där regeringen presenterade åtgärder för att minska segregationen, med att prata om påskhelgens upplopp. Hon sa då bland annat: "Integrationen har varit för dålig, samtidigt som vi har haft en stor migration". Även under "Särskild debatt om påskhelgens kravaller" i riksdagen, som hölls den 6 maj 2022, togs integration upp av deltagare från samtliga riksdagspartier.

Under hela programmet formulerades ämnespresentationer och inledande frågor för att sätta fokus på de aspekter där partierna inte var eniga om problembild och lösningar. Syftet med påannonseringen av ämnet integration var att belysa en befintlig debatt. Stillbilden på det brinnande polisfordonet kan väcka anstöt men som framgick av debatten handlade det om politiken och partiernas ansvar för integrationen. Det fanns inget utpekande av exempelvis utrikesfödda som grupp, som ansvariga för de upplopp som då var aktuella. Partiledare från alla partier i Sveriges riksdag deltog, vilket gjorde den 30 minuter långa debatten om integration väl balanserad och innefattade många olika aspekter av frågan.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Av betydelse för bedömningen är också bestämmelsen om att SVT ska stimulera till

debatt, kommentera och belysa händelser och skeenden samt granska myndigheter, organisationer och företag som har inflytande på beslut som rör medborgarna (8 § i sändningstillståndet).

Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

Granskningsnämnden får besluta att ett programföretag som brutit mot villkor i sitt sändningstillstånd på lämpligt sätt ska offentliggöra nämndens beslut (17 kap. 10 § radio- och tv-lagen).

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden konstaterar att debattämnet "integrationen" presenterades med en bild på brinnande polisbilar och utgick från de så kallade påskupploppen som ägt rum tidigare under året. Nämnden anser att denna bildsättning, i kombination med ämnespresentationen i övrigt, ensidigt utgick från att upplopp skulle vara en direkt följd av bristande integration. På så vis reproducerade SVT en värderande syn på integration som riskerade att uppfattas som ett ställningstagande i en kontroversiell fråga. Inslaget strider därmed mot kravet på opartiskhet.

Detta beslut har fattats av Dag Mattsson, Bo-Erik Gyberg, Erik Fichtelius (skiljaktig), Sofia Olsson Olsén och Linnéa Jonjons efter föredragning av Maria Vallin.

Den skiljaktiga meningen framgår på sidan 4.

För granskningsnämnden

Dag Mattsson

SKILJAKTIG MENING

Ledamoten Erik Fichtelius är skiljaktig. Han anser att inslaget bör frias och att bedömningen borde ha följande lydelse.

Den generaliserande presentationen riskerade att uppfattas som att SVT tog ställning i en kontroversiell fråga genom att koppla samman integration med upplopp. Men som framgår av SVT:s yttrande utgick ämnespresentation från den pågående samhällsdebatten i syfte att tydliggöra riksdagspartiernas ståndpunkter. Mot den bakgrunden kan inte utformningen av den korta presentationen sägas utgöra ett ställningstagande för en viss part i strid med kraven på opartiskhet.

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Dag Edvin Bror Mattsson IDENTIFIKATIONSTYP: Svensk e-legitimation

IDENTIFIKATIONS-ID: _083c8c74d1cc958a1e1bbdd91aad120f7c

DATUM & TID: 2022-10-03 07:06:43 +02:00

Certifierad av Comfact Signature Accepterad av alla undertecknare 2022-10-03 07:06:49 +02:00 Ref: 49645SE www.comfact.se ON ATTAKO

Validera dokumentet | Användarvillkor

